

PODSJETNIK PRED POČETAK SEZONE GRIJANJA

Sigurnost korištenja plina

Tihi ubojica – ugljični monoksid „ČWO“

Došli su hladniji dani koji osim ljepote snježnog prekrivača sa sobom donose i potrebu grijanja prostora u kojem boravimo, a ujedno i veće troškove koje ono sa sobom nosi. Grijanje u našim krajevima pretežno je vezano uz korištenje prirodnog plina i drveta, dok su drugi energenti poput lož ulja ili ugljena, kao i drugi razni sustavi pridobivanja topline od geotermalnog, solarnog do korištenja električne energije za potrebe grijanja prostora znatno manje zastupljeni. Brojne su pogodnosti korištenja prirodnog plina kao energenta, kod kojeg je dovoljno okrenuti prekidač na termostatu da bi grijanje radilo bez potrebe da o njemu vodimo posebnog računa, nema loženja ni čišćenja pepela. Međutim, korištenje plina sa sobom nosi i odgovornost da su plinske instalacije i plinski uređaji koji koristimo ispravni, dimnjaci ispravni i očišćeni, kao i da su ispunjeni svi uvjeti opskrbe zrakom za izgaranje plinskih uređaja, potrebnog za gorenje ali potrebnog i da bi dimnjaci i dimovodne instalacije ispravno radile i da ne bi došlo do opasnog povrata dimnih plinova u prostorije u kojima boravimo.

Prilikom izgaranja prirodnog plina nastaju dimni plinovi koji se sastoje uglavnom od ugljičnog dioksida i vodene pare. Istovremeno pri izgaranju prirodnog plina nastaje i ugljični monoksid koji je sastavni dio dimnih plinova i nemoguće ga je čak i prilikom potpuno ispravnog sagorijevanja u potpunosti izbjeći. Za razliku od dimnih plinova koji nastaju prilikom sagorijevanja drveta ili drugih krutih i tekućih goriva dimni plinovi koji nastaju izgaranjem prirodnog plina nemaju mirisa, boje i okusa te ih je nemoguće ljudskim osjetilima uočiti. Ugljični monoksid opasan je produkt izgaranja koji već kod

vrlo male koncentracije 0,1% trenutno uzrokuje simptome trovanja, kod koncentracije 0,2% uzrokuje smrt u roku jednog sata, a pri koncentracijama iznad 1% (10 000 ppm), ugljični monoksid onesvještava svoju žrtvu već nakon nekoliko udaha, a smrt nastupa već za nekoliko minuta.

Zabranjeno je ugrađivati kuhinjske nape i ventilatore, kao i ventilacijske sušilice rublja

Na našem distribucijskom području još uvijek se koristi velik broj plinskih uređaja (plinski aparati i plinske peći) koji za izgaranje uzimaju zrak iz prostorije, a dimne plinove putem dimnjaka odvođe u atmosferu, i oni su najveći izvori opasnosti. Nape i kupaonski ventilatori koji služe za odvođenje neugodnih mirisa iz prostorija istovremeno odvođe i potrebni zrak za izgaranje plinskom uređaju stvarajući podtlak koji može dovesti do opasnog povrata dimnih plinova iz dimnjaka i trovanja ugljičnim monoksidom. Čak i ventilacijske sušilice rublja koje imaju odvod pare u slobodnu atmosferu jednako su opasne kao i bilo koji drugi ventilator. Stoga ako posjedujete ovakav plinski aparat ili peć vodite brigu o tome da zabrana ugradnje kuhinjske nape ili kupaonskog ventilatora je stvar sigurnosti Vas i Vaše obitelji. Provjerite kod Vašeg servisera kakav plinski uređaj ili plinsku peć imate ugrađen u stanu i nipošto ne ugrađujete ove uređaje prije prethodnog savjetovanja sa serviserom i Vašim područnim dimnjačarem.

Plastična ili aluminijska stolarija i građevinski radovi

Ugradnjom plastične ili aluminijske stolarije pa čak i ugradnjom dobro brtvljenih drvenih prozora, kao i pregradnjom unutarnjih prostorija bitno se utječe na opskrbu

Kako spriječiti trovanje ugljičnim monoksidom?

- Po mogućnosti zamijenite stari plinski uređaj ovisan o zraku o prostoriji, koji dimne plinove odvođi putem dimnjaka (uređaj vrste B), plinskim uređajem novije generacije sa zatvorenim komorom izgaranja prema prostoru koji je neovisan o zraku o prostoriji (uređajem Vrste C). Ugradnjom kondenzacijskog aparata moguće je istovremeno smanjiti i potrošnju plina i do 20%.
- Redovito prozračujte prostorije poput kuhinja, kupaonica, kotlovnica, te sve one gdje koristite razne peći za grijanje.
- Ne narušavajte potrebnu opskrbu zrakom za izgaranje prostorija u kojima su smješteni plinski uređaji. Posebno vodite brigu da se ne prekriju rešetke za dovod zraka.
- Sve prostorije u stanu su međusobno povezane putem fuga kojima se dobiva ukupno potreban zrak za izgaranje. Bez savjetovanja sa stručnjacima ne postavljajte dodatne brtve na unutarnju stolariju stana ili kuće jer i time se utječe na ispravnost plinske instalacije.
- Ne zaključavajte kupaonicu kada se idete tuširati jer bi pomoć mogla stići prekasno.
- Ako imate plinski uređaj vrste B (plinske peći ili plinski aparat starije generacije) ne ugrađujte nikakve ventilatore, sušilice za rublje, niti kuhinjske nape s odsisom zraka prema van jer su opasni i zabranjeni.
- Prilikom ugradnje plastične ili druge nove stolarije koja „bolje“ brtvi, kao i izvođenja građevinskih radova, pazite da ne narušite ispravan dotok zraka, a time i ispravnost plinske instalacije.
- Obavezno zatražite od ovlaštenog dimnjačara da vam pregleda ispravnost dimnjaka.
- Instalaciju i servis bojlera, peći, štednjaka i ostalih plinskih aparata prepustite isključivo profesionalcima.
- Redovito servisirajte svoje kućanske aparate koje rade na plin.
- Nabavite detektor ugljičnog monoksida, jer ćete jedino pomoću njega na vrijeme saznati da se koncentracija CO-a u zraku popela na opasnu razinu.

plinskih uređaja zrakom za izgaranje. Plinski uređaji koji koriste zrak za izgaranje iz prostora, a dimne plinove odvođe putem dimnjaka kao i dimnjaci na koje su ovi uređaji spojeni trebaju dovoljnu količinu zraka da bi mogli ispravno raditi. Dobro brtvljena stolarija i dodatni prezidi kojima se štedi na

grijanju mogu dovesti do opasnog smanjenja potrebne količine zraka za izgaranje, a time Vas i Vašu obitelj dovesti u opasnost. Stoga prije zamjene stolarije na Vašem objektu i bilo kakvih zahvata kojima se utječe na veličinu prostorija provjerite sa stručnjacima dali takvi zahvati imaju utjecaja na dosadaš-

nji ispravan rad Vašeg plinskog uređaja i plinske instalacije.

Kako spriječiti opasnosti od trovanja ugljičnim monoksidom

Ugradnja plinskog uređaja novije generacije (Vrste C - tkz. turbo ili fasadnih plinskih uređaja) koji uzimaju zrak izvana, a dimne plinove izbacuju nazad u vanjsku atmosferu najsigurniji je način potpunog eliminiranja opasnosti od trovanja ugljičnim monoksidom. Ugradnjom kondenzacijskog aparata novije generacije moguće je istovremeno smanjiti i potrošnju plina čak i do 20%. Svi korisnici plinskih instalacija koji još uvijek koriste plinske peći ili plinske aparate spojene na dimnjak, a koji zrak uzimaju iz prostorije, (Vrste B - plinske peći i plinski aparati za pripremu tople vode i centralno grijanje starije generacije) osim redovitog servisiranja plinskih uređaja i konstantne brige oko ispravnosti funkcioniranja dimnjaka moraju biti svjesni opasnosti od trovanja ugljičnim monoksidom. Kod korištenja takvih plinskih aparata nipošto se ne smiju u stan ili kuću ugrađivati kuhinjske nape, sušilice za rublje (s odvozom pare u slobodnu atmosferu) ili drugi ventilatori, te je nužno voditi računa o opskrbi zrakom za izgaranje i ispravnom radu plinskih instalacija prilikom svake zamjene stolarije ili izvođenja bilo kakvih građevinskih radova. Postavljanjem dodatnog alarmnog uređaja koji reagira na ugljični monoksid u zraku na razini zvučnog i svjetlosnog upozorenja također je moguće barem malo povećati sigurnost korištenja ovakvih plinskih uređaja. Istovremeno svi korisnici plinskih instalacija moraju biti sigurni da su njihove instalacije, dimnjaci i plinski uređaji prilikom korištenja sto posto ispravni, a radove održavanja povjeriti samo ovlaštenim plinoinstalaterima, serviserima i dimnjačarima.